

## POSTANOWIENIE

Dnia 2 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Siwek

SSN Paweł Kołodziejski

w sprawie **J. K.**,

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 2 października 2024 r.,

sygnalizacji obrońcy skazanego odnośnie do wznowienia z urzędu postępowania zakończanego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 15 września 2020 r., sygn. akt II AKa 141/19, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 29 października 2018 r., sygn. akt III K 167/10, na podstawie art. 542 § 3 k.p.k.

### **p o s t a n o w i ł:**

- 1. stwierdzić brak podstaw do wznowienia z urzędu prawomocnie zakończanego postępowania karnego;**
- 2. wydatkami postępowania wznowieniowego obciążyć Skarb Państwa.**

[J.J.]

## UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 29 października 2018 r., sygn. III K 167/10, J. K. został uznany za winnego czynów: z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w z w. z art. 12 k.k., za który wymierzona została kara roku i 6

miesiący pozbawienia wolności oraz obowiązek naprawienia szkody (art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.), z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., za który wymierzona została kara roku pozbawienia wolności oraz obowiązek naprawienia szkody, z art. 296 § 3 k.k. w zw. z art. 296 § 1 k.k. i art. 301 § 1 k.k. w zw. Z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., za który wymierzona została kara roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz zakaz prowadzenia działalności gospodarczej związanej z obrotem złodem na okres 4 lat art. (41 § 2 k.k.); w miejsce powyższych kar jednostkowych orzeczona została kara łączna 2 lat pozbawienia wolności.

W następstwie rozpoznania apelacji obrońcy wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 15 września 2020 r., sygn. II AKa 141/19, zaskarżony wyrok został zmodyfikowany w zakresie zmiany opisu czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i wartości niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez pokrzywdzonych oraz przyjęcie, że skazany dopuścił się go w ramach czynu ciągłego, zmodyfikowane zostały nadto kary jednostkowe oraz kara łączna pozbawienia wolności orzeczona w wymiarze roku i 8 miesięcy, w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy.

Od tego wyroku obrońca skazanego złożył obecnie pismo procesowe zatytułowane „Wniosek o wznowienie z urzędu postępowania sądowego ze względu na ujawnienie się uchybienia wskazanego w art. 439 § 1 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu”, domagając się wszczęcia postępowania wznowieniowego z urzędu w odniesieniu do wskazanego powyżej prawomocnie zakończonego postępowania karnego, uchylenia wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie i przekazania sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania. W motywach pisma wskazał, że wyrok obarczony jest bezwzględną przyczyną odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu poprzez uczestnictwo w składzie sądu rozpoznającego apelację SSO (del.) K.W., która z uwagi na ujawnione powiązania z władzą wykonawczą, skutkujące obejmowaniem kluczowych stanowisk w administracji wymiaru sprawiedliwości powiązanych z przyspieszeniem ścieżki zawodowego awansu, nie spełniała wymogów niezawisłości i bezstronności w stopniu dającym stronie realizację gwarancji konstytucyjnych i konwencyjnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W realiach niniejszej sprawy nie zachodziły podstawy do wznowienia postępowania z urzędu. W szczególności powodem tym nie mogło być uchybienie określone w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., którym - zdaniem autora sygnalizacji - miałby być obarczony prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 15 września 2020 r., sygn. akt II AKa 141/19. Wskazać trzeba – w ślad za konsekwentną w tej materii linią orzecniczą Sądu Najwyższego, w tym między innymi także przytoczonymi przez obrońcę judykataми - że dla zasadności twierdzenia podważającego bezstronność sędziego, czy to ze względu na delegację ministerialną, czy też z uwagi na procedurę powołania, konieczne jest wykazanie, że sędzia nie mógł być gwarantem minimalnego standardu zachowania tych atrybutów w danej sprawie. Niezbędne jest więc urealnienie zagrożenia w tym zakresie, a nadto ustalenie związku przyczynowego między sposobem procedowania a potencjalnym brakiem obiektywizmu. Okoliczności te winny wskazywać na sprzeniewierzenie się przez sędziego tej wartości oraz wpływu owego faktu na konkretną sferę orzecniczą. Takie stanowisko wynika m. in. z uchwały siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r. sygn. akt I KZP 2/22, jak i pozostałego licznego orzecznictwa (por. np. postanowienia: z dnia 31 sierpnia 2022 r., II KK 85/22, z dnia 24 sierpnia 2022 r., III KK 216/22, z dnia 14 marca 2023 r., I KK 9/23, z dnia 14 czerwca 2023 r., III KK 211/23, z dnia 31 lipca 2024 r., III KK 308/24).

Sygnalizowane aspekty związane z działalnością pozaorzecniczą i ścieżką awansu zawodowego SSO (del.) K.W. nie dostarczały nawet minimalnych podstaw do założenia, że akurat w tej konkretnej sprawie sędzia pozbawiona była związanego ze sprawowaniem pełnionego urzędu atrybutu niezawisłości. Wszak zaskarżony wyrok sądu I instancji został poddany gruntownej kontroli instancyjnej w składzie kolegialnym, w wyniku której dokonano jego modyfikacji na korzyść skazanego. Obrońca skazanego, jak i sam skazany byli obecni na rozprawie apelacyjnej, nie zgłaszali zastrzeżeń co do składu sędziowskiego w żadnej dopuszczalnej prawem formie. Dodać trzeba, że mieli w tej mierze wiedzę już od

czerwca 2019 r. (k. 6502, 6503, t. 34), zaś wyrok przed sądem II instancji zapadł w dniu 15 września 2020 r. (k. 6552).

Obecnie również brak jest jakichkolwiek obiektywnych przesłanek świadczących o tym, że niniejsza sprawa mogła zostać rozpoznana w sposób odbiegający od standardu bezstronności, na który negatywny wpływ miałyby wyrzucić właśnie eksponowana w sygnalizacji droga awansu zawodowego sędziego sprawozdawcy. Powyższe okoliczności nie mogły zostać więc uznane jako automatycznie oddziałujące na realizację gwarancji procesowych strony (art. 45 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności). Zwrócić należy uwagę, że w sytuacji, gdy podważa się kwestię niezawisłości i obiektywizmu sędziowskiego, to punktem wyjścia winno być przecież domniemanie zachowania obu tych reguł w sprawowaniu urzędu sędziego w każdym wypadku i w każdej rozpoznawanej sprawie. Musi zaistnieć rzeczywista i konkretna przyczyna, wynikająca z powstania niebudzącego żadnej wątpliwości faktu, że ów obiektywizm sędziowski może być zachwiany (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2008 r., III KK 421/07). Dla istnienia choćby prawdopodobieństwa takiego zagrożenia oczywista musi być zatem korelacja określonych okoliczności dotyczących sędziego z realiami danej sprawy i unaocznienie ich rzeczywistego wpływu w zakresie należytego respektowania gwarancji niezawilego procesu. Do wyprowadzenia takich wniosków w przedmiotowej sprawie nie było podstaw.

Wobec braku wystąpienia uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz innych przyczyn, mogących wskazywać, że na gruncie prawomocnie zakończonego postępowania przeciwko J. K. zmaterializowała się którakolwiek z przesłanek do podjęcia czynności w przedmiocie wznowienia postępowania z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.) Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

Paweł Kołodziejski    Igor Zgoliński    Marek Siwek

[ms]